

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1695
Tarih: 31.10.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

22.11.2001 tarih ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilişkide sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ederim. 18.10.2012

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	0 / Kasım 2012		E. No: 2/948	
Yen. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
	16		16	Kemal
TBMM BAŞKANI				

31 Ekim 2012
31 Ekim 2012
No: 12002

GENEL GEREKÇE

Soyadı bir kimsenin belli bir aileye mensubiyetini, belli bir soyla bağlantısını gösteren addır. Bir kişinin kimliğinin belirlenmesinde en önemli unsurlardan biri olan soyadı üzerinde kişinin sahip olduğu hak, kişiye sıkı sıkı bağlı olan haklardandır. Dolayısıyla bu hak devredilemez, bu haktan vazgeçilemez ve feragat edilemez. Bazı yazarlar soyadı hakkı ihlalinin, kişinin üzerinde belirli bir hâkimiyet yetkisine sahip olduğu bir varlığın değil, insana karşı saygının ihlali anlamına geldiğini, dolayısıyla soyadı üzerindeki hakkında esasında yazılı olmayan bir temel hak olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Kadının soyadı ise, soyadı kavramının başlı başına önemi, korunması ve bu kavram üzerindeki hakların ötesinde bir anlam teşkil etmektedir. Bu kavram, evlilik içinde eşler arası statünün belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Türk hukukunda evli kadının soyadı, ' kadın evlenmekle kocasının soyadını alır ' hükmüne yer veren, yürürlükteki Türk Medeni Kanunundan önce yürürlükte olan 743 sayılı Medeni Kanununun 153. maddesinin ilk halinde düzenlenmişti. Söz konusu madde, 14/05/1997 tarihinde 4248 sayılı kanunla yapılan değişiklikte ' Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı yazılı başvuruyla kocasının soyadı önünde önceki soyadını da kullanabilir. Daha önce iki soyadı kullanan kadın, bu haktan sadece bir soyadı için yararlanabilir ' halini almış ve kadına, kocasının soyadı ile birlikte evlenmeden önce sahip olduğu soyadını da kullanma hakkı vermiştir.

Hâlbuki kadının bir birey olarak doğumla birlikte kazandığı esas kimliği annesinden ve babasından kazandığı aile kimliğidir.

Asıl olan evlenmeden önceki kimliğidir. Evlilikle birlikte kimliğinin 'değiştirilmesi' kadın erkek eşitliği ilkesine aykırıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Türkiye'nin 04/06/2003 tarihinde onayladığı, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin 23. maddesine göre taraf devletler, eşlerin evlenirken, evlilik süresince ve evliliğin sona ermesinde eşit hak ve sorumluluklara sahip olmalarını sağlamak için gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü altındadır. Ama anayasada "kadın ve erkeğin eşit haklara sahip olduğu" belirtilmesine rağmen, Türkiye'de kadınlar evlendikten sonra doğumla gelen soy isimlerini tek olarak kullanamamakta, erkeğin soy ismini almaya mecbur bırakılmaktadır.

Bu amaçla "Türk Medeni Kanununda Değişiklik Teklifi" hazırlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun c bölümünde yer alan 187. Maddesi aŐaĐıdaki őekilde deĐiŐtirilmiŐtir.

EŞler, evlenme neticesinde kendi soyadlarını kullanmaya devam edebilecekleri gibi ilerinden birinin soyadını aile soyadı olarak seçip kullanma ya da her iki soyadını birlikte kullanma hakkına sahiptirler.

EŞlerin kendi soyadlarını kullanmaya devam ederlerken, sonradan bir aile adı seçerek kullanmaya karar vermeleri halinde de Asliye Hukuk Mahkemelerine baŐvurmak suretiyle seçtikleri aile adını kullanma hakkına sahiptirler.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.